

“Benim mânevi mirasım ilim ve aklıdır”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik

Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 53 Sayı 634
Eylül 2020

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

**Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**
Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni - Editör
Dr. Özlem Kılıç Ekici
bteknik@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu
Doç. Dr. Emine Adadan
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Prof. Dr. Lokman Kuzu
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Araştırma ve Yazı Grubu
Dr. Özlem Ak
Dr. Tuncay Baydemir
Dr. Bülent Gözcelioğlu
Dr. Mahir E. Ocak
İlay Çelik Sezer

Redaksiyon
Nurulhude Baykal

Grafik Tasarım
Hüseyin Diker

Video-Animasyon-Web
Selim Özden

Teknik Yönetmen
Sadı Atılğan

Mali Yönetmen
Adem Polat

İdari Hizmetler
Nahide Soytürk

İletişim Bilgileri
TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi
Remzi Oğuz Arık Mah.
Tunus Cad. No:80
06540 Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 24 **Faks** (312) 427 74 89
e-posta bteknik@tubitak.gov.tr
İnternet www.bilimteknik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri (312) 222 83 99
abone@tubitak.gov.tr
www.tubitakdergileri.com.tr

ISSN 977-1300-3380
Fiyatı 7 TL - Yurtdışı Fiyatı 5 Euro

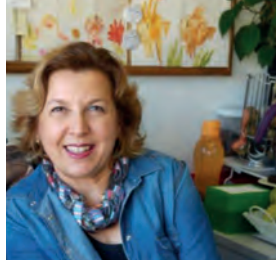
Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi 24.08.2020

Dağıtım Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
http://www.tdp.com.tr

Bilim ve Teknik Dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Eğt. Krs. Ş. sayı Ngr.83]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

Her ayın 1'inde çıkar.

Koronavirüs pandemisi ile mücadele ve bu konu üzerinde yapılan bilimsel çalışmalar küresel ölçekte aylardır yoğun bir şekilde devam ediyor. Henüz etkinliği kanıtlanmış ve onaylanmış bir aşısı olmayan bu viral hastalıkla ilgili son zamanlarda sürü bağışıklığı konusu oldukça gündemde. Peki, sürü bağışıklığı dediğimiz zaman ne anlıyoruz? Sürü bağışıklığı bu virüsün yayılmasını önler mi? SARS-CoV-2 gibi virüsler söz konusu olduğunda sürü bağışıklığının oluşması ne kadar mümkün? COVID-19'u geçiren insanlar bu hastalığa karşı bir bağışıklık kazanır mı? Özlem Ak “COVID-19'u Atlattım, Artık Güvende-yim’ Diyebilir miyiz?” başlıklı yazısında COVID-19 ve sürü bağışıklığı konusunu çok detaylı bir şekilde ele alıyor.

İlay Çelik Sezer bu ayki yazısında *Hubble Uzay Teleskobu*’nun 30. yılı kapsamında bugüne kadar gerçekleştirdiği önemli gözlemleri ve en güzel görüntülerden oluşan bir seçkiyi sizler için özetliyor. Mahir Ocak “Kozmik Soğuk Bölge” başlıklı yazısında kozmik ardaan ışımasında gözlemlenen aşırı soğumanın nasıl ortaya çıktığını açıklamak için öne sürülmüş hipotezlerden bahsediyor. Esra Alp Coşkun ve Yener Coşkun ise tamamen yapay zekânın ve endüstriyel robotların kullanıldığı akıllı ya da “karanlık” fabrikalarda üretimin nasıl gerçekleştiğini anlatıyorlar. Bu sayımızda yer alan bir başka önemli konu ise Mari-lena Z. Leana Taşcılar’ın hazırladığı “Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukları Anlamak ve Eği-timlerini Düzenlemek” başlıklı yazıda ele alınıyor. 2020 yılı UNESCO tarafından “Fârâbî’nin doğumunun 1150. yıl dönümü” ilan edildi. Nurulhude Baykal’ın yazısında Fârâbî’yi daha yakından tanıma fırsatı buluyoruz. “Ülkemizde Geliştirilen Yerli ve Milli Teknolojiler: ‘Tü-nel Açma Makinesi: LALE’”, “Egzotik Parçacıklar İçeren Atom Çekirdekleri”, “Yeni İlaç Mo-leküllerini Elde Etmek Kolaylaşıyor”, “Kozmik Mahallede İki Başlı Devasa Bir ‘Yılan!’” ve “Konuştuğumuz Diller Dikkatimizi Yönlendiriyor” başlıklı yazılarımızı da zevkle okuyaca-ğınıza eminiz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik kam-panyasından (yıllık 60 TL) faydalanmak için www.tubitakdergileri.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz. Dergimizin internet sayfasını (<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sos-yal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da keyifle okumanızı diliyor, sonraki sayıları-mızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz. Ayrıca bu ay dergi eki olarak verdiğimiz *Bilim ve Teknik* kitap ayrıçalarının yeni eğitim ve öğretim yılındaki başarılarınıza eşlik etmesini diliyoruz.

Sağlıcakla ve bilimle kalun... Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici